

RENAȘTEREA

ORGANUL OFICIAL AL EPARHIEI ORTODOXE ROMÂNE
A VADULUI, FELEACULUI, GEOAGIULUI ȘI CLUJULUI

Redacția și Administrația:
CLUJ, Str. Iuliu Maniu Nr. 31

APARE ODATĂ PE SĂPTĂMÂNĂ
Abonament: 500 Lei la an

Redactor responsabil:
Protoiereu DUMITRU ANTAL

CUPRINSUL:

A. Sa Regală Principesa Ileana la Cluj.
Noua episcopie unită dela Baia-Mare.
Pr. V. H.: Un congres cu tâlc în țara lui Dragoș Vodă.
Pr. Cpt. D. Coșeriu: Căsătoria tinerilor înainte de serviciul militar activ.

Pr. Radu N. Butelanc: Conferința preotească de toamnă a protopopiatului Câmpeni.
Cronică.
Comunicat oficial. — Concurs pentru întregirea postului de capelan la Turda; ocuparea postului de paroh la Poiana-Ampoiului.

A. Sa Regală Principesa Ileana la Cluj.

Sâmbăta trecută, 8 Nov. c., a fost la Cluj A. S. Regală Principesa Ileana, pentru a răspunde invitațiunii fetelor cercetașe. A. S. Regală a fost furtunos ovaționată în gară de numerosul public.

La biserica românească ortodoxă s'a celebrat un serviciu divin, din ocazia zilei Voevodului Mihai, în cursul căruia P. S. Sa Episcopul Nicolae a rostit următoarea cuvântare înălțătoare:

Popoarele trăesc prin sufletul lor.

Poporul nostru și fii bisericii noastre dreptmăritoare în deosebi, de câte ori au avut fericitul prilej să se manifesteze în raport cu Dinastia noastră și Casa Domnitoare — totdeauna a fost de o neîntrecută sinceritate și pătruns de cele mai curate și covârșitoare sentimente de grațitudine — față de nemuritorul și mult jelitul Rege Ferdinand I, pe care, îl considerăm cu drept cuvânt de dezrobitorul nostru din cătușele seculare.

Acestor sentimente de grațitudine am dat expresiune prin cuvinte alese la depunerea jurământului de fidelitate, la serbarea zilei nașterii iubitului nostru Rege Carol al II-lea, iar Ardealul s'a manifestat la serbările culturale ale Universității cum și la intrarea triumfală a Regelui nostru și Reginei Maria în Cluj, cu demnitate impunătoare de respect. Dacă românii Clujeni, reposați acum 12 ani, ar fi putut învia

numai pe o clipă, să vadă cele realizate la Cluj, ar fi putut vedea imensul progres la care s'a ajuns sub stăpânirea românească, și cu lacrimi de bucurie și de mulțumire sufletească ar fi zis „Înțelegeți neamuri și Vă plecați, că cu noi este Dumnezeu“ și și-ar fi continuat somnul de veci liniștiți în mormânt.

Astăzi prăznuim numele Principelui nostru moștenitor, căruia prin o fericită inspirațiune divină din voia lui Dumnezeu i-s'a dat mult grăitorul și semnificatul nume: Mihai, pe care îl pronunțăm și pomenim cu evlavie.

El întruchipează nădejtile de mâne, el reprezintă continuitatea și trăinicia pomului dinastic, ale cărui rădăcini le dorim înfipte bine și adânc în pământul Țării românești — ca se reziste la orice furtuni.

Acesta e rostul rugăciunilor înălțate în tot cuprinsul Țării în toate bisericile noastre ortodoxe, către acel Atotputernic, pentru cel mai tânăr vlăstar din Casa Domnitoare — pentru școlarul din Mănăstirea Dealului — intrat ca ucenic, în șirul glorioasei noastre armate.

Și a fost o delicată atenție când Alteța Voastră Regală a-și ales chiar aceasta zi pentru a patrona asociația cercetașelor și a asista cu înalta prezență la sfințirea drapelurilor.

Prin acest gest regal, alătura de bi-

serica noastră strămoșească, restabiliți echilibrul între educația fizică și morală — și între cea intelectuală.

A-ți indicat calea pe care au să umble fiucele neamului nostru, — le-ați deschis orizonturi către izvoarele dătătoare de viață — soare, lumină, aer și apă, ca ele se devină ființe sănătoase, vrednice de a fi mâine soții și mame. A-ți arătat că numai într'un trup sănătos se poate sălășlui o minte sănătoasă și a-ți combătut pe neobservate luxul primejdios, ce roade la temelia țării, introducând uniforma curată, modestă și efină. Fetitele cari intră în aceasta Asociație vor recăpăta culoarea naturală, sănătatea, curajul și siguranța și va dispărea de pe fețele lor anemia și paliditatea — semnele boalei — și ele vor avea cuvânt de mulțumită și grațitudine pentru îndrumătoarea lor pe calea binelui.

Fiți binecuvântată fiică aleasă a Dinastiei și bisericii noastre, care acuma a doua oară a-Ți pășit pragul bisericeții noastre, remășița — vremurilor dureroase din trecut — și noi vremelnicii slujitori a ei ne rugăm neîncetat și Vă dorim toată fericirea, ca să fericiti neamul și biserica din care faceți parte și să Vă putem așterne flori de bucurie la intrarea în noul Sion, pe care îl ridicăm în Cluj cu ajutorul lui Dumnezeu și al oamenilor de bine.

Trăiască Regele! Trăiască A. S. Regală Principesa! Trăiască Voevodul Mihai și Dinastia Română!

După „Te Deum“ și cuvântare — întreg publicul a eșit în fața bisericii — și acolo P. Sf. Sa Episcopul a stropit cu apă sfințită cele 3 drapele, cu cuvintele: „Sfințeste drapelul acesta cu apă sfințită în numele Tatălui și al Fiului și al Sfântului Duh“, — având să fie „Simbolul credinței creștinești, simbolul cinstei și al iubirii de patrie, neam și lege“.

Armata, în frunte cu Generalul A. Hanzu, comand. corp. VI, a dat onorurile și între sunetele muzicii militare, A. Sa Regală a plecat la arena sportivă, unde s'a luat jurământul cercetașelor. Cu acest prilej A. S. R. a rostit următoarea cuvântare:

„Ziua de azi să fie o zi mare pentru voi fetelor, cele dintâi cercetașe ale Clu-

jului. Activitatea voastră să fie demnă de numele ce-l poartă centuria voastră. Fiți convinse că la voi abia acum începe munca adevărată. Oriunde veți fi, acasă, la școală sau în cohortă, datoria voastră este ca să fiți demne. Legământul ce vi-l'am luat este sfânt și am credința că-l veți păstra sfânt. Fiți vrednice românce pentru datoria ce țara vă cere și în orice clipă să nu uitați că trebuie în primul rând să vă serviți patria și neamul. După cum veți înțelege să vă faceți datoria așa vă va fi și viitorul vostru. Voi sunteți acelea care puteți face minuni și lumina nouă a neamului, credința cea mare, care atâtea veacuri a stat în sufletele înaintașelor voastre se găsește în voi și trebuie să o cultivați. Aveți un trecut plin de glorie și voi trebuie să faceți ca și viitorul să fie la fel.

Sunt convinsă că cercetașele române sunt demne de numele ce-l poartă de-aceea vă spun: la muncă, fiți vesele și înainte!“

După-ce a cercetat mai multe instituții de cultură, la ora 1 a luat masa cu fetițele la Liceul „Regina Maria“, fiind invitații A. Sale: Episcopul nostru Nicolae, care a luat loc la dreapta, Directorul Ministerial Dr. V. Moldovan și direct. Liceului „Regina Maria“, Nic. Bogdan, la stânga, — apoi prefectul Dr. Adam Pop și colonelul adjutant Păișiu cu două doamne de onoare.

După masă, Alt. Sa Regală a cercetat biserica noastră catedrală în zidire, a urcat treptele provizorii acoperite cu un covor și în fața consilierilor eparhiali, pe cari i-a prezentat Episcopul, a intrat în lăuntrul bisericii, unde sculptorii în piatră lucrau chiar la capitelele cari vor împodobi interiorul și galeriile, și s'a interesat foarte de aproape de mersul zidirii. Alt. Sa Regală a rămas încântată de zidirea care, promite a fi cea mai monumentală din întregă țara românească.

Seara, la înapoiore, s'au aflat toți onoraționii la gară, cu cercetașele — și în o atmosferă caldă, între uralele celor prezenți, a plecat trenul de 7 oare.

Noua Episcopie unită dela Baia-Mare.

— Se înființează în mod ilegal. —

Guvernul în agonie al dlui *Iuliu Maniu* se grăbește să lichideze înfrigorat, dar pe căi lăturalnice și tenebroase, toate chestiunile care îi sunt scumpe sub raport *confesional*.

Printre ele este și noua Episcopie unită dela *Baia-Mare*.

Deși s'a dovedit cu prisosință, printre alții chiar de către semnatarul *Concordatului*, dl *Vasile Goldiș*, că departe de a fi nevoie de o nouă Episcopie unită, din contră ar trebui să fie *suprimate* două din cele existente (*Lugoj* și *Oradea*) de oarece abia are fiecare din acestea 30—40.000 credincioși, totuși *catolicismul* ofensiv a izbutit să se întărească cu o nouă citadelă la *Baia-Mare*.

Urmă acum să se găsească momentul *oportun*, pentru înființarea ei. În înțelepciunea sa, dl *Maniu* l-a găsit tocmai astăzi, când țara se cufundă sub povara celui mai mare dezastru *financiar*. Căci o Episcopie nouă implică un buget de câteva *zeci de milioane*. Dar când e vorba de un *bastion catolic*, trebuie să iasă banii din pământ, chiar dacă mărirea catedrală *ortodoxă* din *Cluj* s'ar ruina neisprăvită, din cauza adversității oracolului dela *Blaj*.

Iată deci clarissimul guvern, în adevărata lui postură de patron obedient al *catolicismului*, sfidând și *sărăcia* și *ortodoxia* țării.

*

Și care-i metoda lui? Cea clandestină, ca de obicei, când sunt în joc interesele lui *confesionale*. Căci ni se anunță, că înființarea Episcopiei unite de *Baia-Mare*, a fost decretată, pur și simplu, *printr'o rezoluție galopantă a dlui Al. Borza, secretarul general al minist. de instrucție publică*.

Este posibil să se calce legea cu atâta temeritate? Căci iată cum se prezintă problema: *Concordatul* în punct 4 art. 1, prevede „o nouă dieceză, ce urmează a fi înființată în Nord, cu scaunul episcopal ce urmează a fi desemnat de comun acord între Sf. Scaun și Guvernul regal“.

Așa dar, înființarea Episcopiei ca și fixarea scaunului nu erau decretate prin concordat, ci numai anunțate, rămânând ca realizarea lor să iasă din acordul *ulterior* al părților contractante. Să vedem, care este *forma legală* a perfectuării acestui acord? Ne-o arată art. 28 din *Legea pentru regimul general al cultelor*, unde citim textual: „Culte nu pot crea Eparhii (dieceze, superintendenții, etc.) peste cele existente în momentul promulgării legii de față și nici nu pot schimba titulatura, întinderea și sediul vr'unei eparhii, decât cu aprobarea guvernului, *dată prin lege specială*“.

În cazul de față, Biserica unită a înființat episcopia nouă, i-a delimitat întinderea, i-a stabilit sediul, a arondat parohiile, etc., și în plus a transferat sediul P. S. Episcop *Iuliu Hossu* dela *Gherla* la *Cluj*, *din proprie inițiativă*, acoperindu-și toate aceste acte importante numai *cu aprobarea grăbită a secretarului general dela instrucție*. Ori am văzut, că art. 28 cere expres, că această aprobare de Stat, trebuie să se dea prin *lege specială*.

Guvernul dlui *Iuliu Maniu* a mers deci hotărît *împotriva legii*. Dar el a mers și *împotriva păcii profesionale*. Căci iată ce scrie dl *V. Goldiș*, negociatorul *Concordatului*: „Pentru foarte multe cuvinte, chiar în interesul *păcii* dintre uniți și ortodocși, ar fi de dorit, ca Episcopia unită dela *Gherla* să nu fie mutată la *Cluj*, unde ființează deja o episcopie ortodoxă. Cred, că uniții se vor învoi“. (*Concordatul*, 1928, pag. 22).

Tristă speranță! A triumfat foarte repede *catolicismul învrăjbitor*.

*

Dar se va zice, potrivit dialecticei iezuite, că nu se poate invoca nici legea cultelor, deoarece biserica unită stă pe baza *Concordatului*, iar acesta nu prevede clauza înființării Episcopiei prin *lege specială*.

Dacă am admite această argumentare „sui generis“, ar trebui să conchidem că *Legea cultelor în totalitatea ei, este neaplicabilă Bisericii unite*. Se poate concepe o asemenea erezie juridică? Doamne ferește! Căci până și *Biserica dominantă* este expres obligată s'o respecte, *deși are legea ei specială de organizare*. De ce? Pentru că legea cultelor are caracterul unei legi

de *ordine publică*, menită să apere suveranitatea națională și organizația de Stat.

Sofismele nu folosesc la nimic aici. Prin urmare, guvernul sau intră în legalitate, sau cele două acte rămân lovite de nulitate, expunând Biserica unită la consecințe nemeritate.

Și n-are nici momentul *financiar* și cu atât mai puțin cel *moral*, ca guvernul tuturor falimentelor și dezastrelor, să sfideze cu atâta îndrăzneală — fie și în clipa prăbușirii lui — demnitatea acestei *Țări ortodoxe*.

8/X 1930.

„Universul“.

Un congres cu tâlc în țara lui Dragoș Vodă.

În țara lui Dragoș Vodă, greco-catolicismul își trăiește ultimele clipe. În viața religioasă ca și în cea fiziologică, ori și ce modificare artificială, nu e durabilă și deci și „nația“ dela 1700, e pe cale firească să revină la ceea-ce a fost înainte.

Alarmați de această stare, „corifeii nației“ grupați în așa zisul „Agru“, ca să salveze aparența, și-au ținut congresul anual în orașul *Sighet*, în zilele de 25 și 26 Oct. c. Din știrile ce ni le dă presa uniată, vedem că acest congres n'a fost numai al Agru-lui, ci și al bisericii „Uniate“, căci au participat toți arhiepiscopii uniți, afară de unul.

Ținerea congresului la *Sighet*, deci în țara lui Dragoș Vodă, nu e lipsit nici de oare cari dedesupturi și chiar politice, căci oficialitatea a dat tot concursul Agru-lui și reducere pe C. F. R. Tâlcul Congresului se vede din raportul dlui canonic Nic. Brânzeu, căci așa dârz cum e dânsul, a spus pentru ce a venit la *Sighet*, ca să îndemne pe credincioșii maramureșeni la „rezistență religioasă“. Și față de cine? De sigur că voiește să facă aluzie la reîntoarcerea credincioșilor la vechea lege strămoșească. Credincioșii din Maramureș vor face așa cum e bine și cum conștiința lor le dictează, iar nu cum dl Brânzeu vrea.

La acest congres, tot dl canonic Brânzeu, care ar trebui să cunoască legea pentru „Regimul general al cultelor“, face o propunere ca să se înainteze la guvern o moțiune, prin care să se ceară ca „bieții

Români din Maramureș să fie ținuti cu forța în rătăcirea dela 1700“. Ce mentalitate!

Agru-l ar fi trebuit să ia naștere pe timpul stăpânirii maghiare; atunci astfel de moțiuni ar fi fost bine primite, dar astăzi în statul român, nici un guvern nu va putea satisface moțiunea Agru-lui, fie acela chiar „uniat“, căci se va lovi de rezistența activă a celor treisprezece milioane de Români dreptcredincioși, cari prin „Arhiepiscopii lor“ vor ști să lupte împotriva uneltirilor de tot felul, ce le pun la cale „uniții români“.

Tot la acest congres un oare care domn Ilie Lazăr, de care se zice că e deputat de Maramureș, trece la amenințări și avertismente și față de cine? De sigur că față de slujitorii bisericii ortodoxe, pe care îi face „aventurieri“. — Iată stat ortodox cu o biserică dominantă ortodoxă, am ajuns, cum spunea dl Prof. Silviu Dragomir, în anul trecut la Congresul național bisericesc, ca să fim persecutați de o mână de uniți.

Până când atâta toleranță?! Datoria noastră este, ca să ne apărăm atunci când suntem atacați, fie el chiar și frate. Ori cât ar fi de iezuitică metoda „uniaților“ dela noi, fie cu înființarea unei episcopii în nordul Ardealului și cu denumirea a „Maramureșului“, fie cu ținerea congresului Agru-lui în *Sighet*, scopul nu și-l va ajunge, căci conștiința ortodoxă se renaște spontan în sufletele credincioșilor maramureșeni și ei revin la biserică mamă, întocmai ca un stup de albine la matca lor, după ce au fost capturate trei sute și ceva de ani.

Pr. V. H.

Căsătoria tinerilor înainte de serviciul militar activ.

Căsătoria datează chiar din raiul pământesc când Atotputernicul creind femeia, — pe Eva — a dat o de soție lui Adam zicându-le „Creșteți și vă înmulțiți și stăpâniți pământul“. Din aceste cuvinte reesă, că aceasta legătură, e mai vârtos o poruncă, motorul căreia este perpetuarea rasei omenești, la care conform voinței divine trebuie să contribuie fiecare individ.

Deși în baza celor spuse, omul ar fi dator să execute aceasta îndatorire cât de iute i-ar fi posibil, — ținând seama de des-

voltarea corporală, — totuși considerând unele îndatoriri sociale, ce izvoresc din căsătorie, și spre a avea căsnicii clădite pe baze solide, trebuie așteptat trecerea unor etape de pregătire și formarea personalității tinerilor. Intre aceste etape putem socoti și timpul serviciului militar activ, de atâta însemnătate mai ales la acei tineri, cari în urma ocupațiilor lor au avut prea puțină posibilitate de a-și forma personalitatea.

În contactul meu zilnic cu armata, — ca duhovnic de cazarmă, — am avut ocaziunea, să aflu, că mai ales tinerii de pe la sate, fii ai țăranilor obișnuiesc a se căsători înainte de a fi însumați în cadrele active ale armatei. O studiere mai de aproape a acestor tineri m'a dus la convingerea, că, căsătoria înaintea serviciului militar dă naștere la multe neajunsuri și rele sociale, prin urmare cred, că luarea unei poziții contrare acestei obișnuințe, e binevenită.

Tinerii, căsătoriți la vârsta pomenită mai sus, caută cu toate mijloacele să scape, dacă se poate de recrutare, ca să nu fie nevoiți a-și întrerupe căsnicia recent încheiată. Recurg la felurite sisteme de simulare, cari însă toate vor lăsa urme dezastruoase în sănătatea plâpândă a tinerilor de 20 și câțiva de ani, dar cari sisteme exercitate pe o scară mai întinsă sunt susceptibile de-a atinge interese superioare naționale.

Cei, cari nu au reușit în felul acesta sunt nevoiți să se încorporeze... Cu o privire mai atentă în cele dintâi zile ale tinerilor incorporați, se pot aproape cu precizie deosebi tinerii căsătoriți. Pe lângă fața, ce poartă cutele ascunse ale unei îmbătrâniri fără de vreme, supărarea atât de naturală la despărțirea de ai lor, — la mulți cea dintâi, — apare îndoită la aceștia. Elan tineresc, nepăsare de oboseli și micile neajunsuri zilnice, — pârgii principale ale serviciului militar, — zădarnic ai căuta la ei. Și se vor comporta așa până la plecarea la vatră după aproape doi ani.

Față de aceasta tinerii căsătoriți dau un ce la sută foarte ridicat în fapte condamnabile. Ostașii bolnavi de boale lumesti, și cei, cari înfiripă dragoste cu fete naive pe cauțiunea luării viitoare în căsătorie și cari

ostași la „eliberare“ duc în comunele lor tălinate, de cele mai multe ori pe lângă inimă și o bună parte din economiile din greu muncite ale naivelor părăsite, — fapte ce mi s'au reclamat și mie, fără însă a putea ajuta ceva din cauza necunoașterii precise a numelor, — sunt în cea mai mare parte tineri căsătoriți.

Din aceste se vede clar, că acești tineri sunt ostași mai puțin buni, preocupându-se de altceva decât de militărie.

Dar femeea rămasă în sat? Nici pe ea nu o așteaptă soarte de invidiat; căci chiar dacă gurile bârfitoare ale celor invidioși și de multe ori cele câteva zile, în cari ar trebui să se bucure cu bărbatul său, întors dela armată se sfârșesc cu ceartă amară pe chestiunea credinței conjugale.

De când păstoresc în armată în armată, mi s'au adus la cunoștință multe cazuri de aceste. În unele cazuri, în absența bărbatului, femeia a părăsit căminul conjugal, iar bărbatul plecat acasă în concediu, s'a întors în cazarmă fără a se fi întâlnit cu soția; altă dată despărțirea s'a întâmplat, în urma mai multor certuri chiar în timpul, cât a stat bărbatul acasă în concediu. Ba ce e mai mult am văzut un caz, când bărbatul-ostaș nimic bănuitor, se trezește cu procesul de divorț intentat de către soție în baza unor născocituri de defecte tainice corporale, în adevăr însă din cauza, că între timp femeea găsisse partidă mai bună.

Iată deci, cum, prin căsătoria tinerilor înainte de armată, — fapt devenit la noi obicei al pământului în timpul din urmă, — se dă naștere la certuri familiare, amărăciuni zilnice, și se sporesc motivele de divorțuri regretabile.

Curmarea acestui rău, — dacă Statul nu o va lua asupra sa, — va trebui să vină dela biserică. Fac apel călduros, către frații preoți, cari ținând seama de cele expuse de către mine în prezentul articol să încerce cu autoritatea lor a împiedeca căsătoriile de felul acesta, arătând tinerilor, că timpul potrivit pentru căsătorie este după terminarea serviciului sub arme, de unde se întorc cu vederi mai largi și în mai măsură de-a-și alege soții bune și a-și întemeia căsnicii trainice.

Pr. Cpt. D. Coșeriu.

CONFERINȚE PREOȚEȘTI ȘI CERCURI RELIGIOASE

Conferința preoțească de toamnă a protopopiatului Câmpeni.

De câte ori primesc încunoștințare pentru a lua parte la conferințe preoțești, mi se revărsă în suflet bucuria. Și iată de ce. Cu acele ocazii se cimentează legătura între preoțime și popor care ascultă sf. slujbă cu mare evlavie și soarbe cu deosebită sete sufletească cuvântările preoților ce s'au adunat acolo.

Și totdeauna aceste conferințe au darul de a ridica nivelul moral al credincioșilor din parohia respectivă și să-i facă a duce un trai creștinesc mai aproape în toate manifestările vieții de simbolul cel mai desăvârșit al aceluia care a fost Dumnezeu și om adevărat: Isus, Mântuitorul nostru.

Iar partea cealaltă — deasemenea bună a conferințelor — care privește, aș putea zice cultivarea personală a preotului și care chestiune trebuie să preocupe clerul nostru în cel mare grad, azi mai mult ca totdeauna, este faptul că nici o ocaziune nu îndeplinește cu mai multă eficacitate această misiune de înmulțire a cunoștințelor preotului (din punct de vedere practic și teoretic) ca întâlnirea preoților în conferințe.

Premergând ideile de mai sus, voi da în cele ce urmează un scurt rezumat al conferinței de toamnă pe care preoțimea tractului Câmpeni a ținut-o în zilele de 1 și 2 Oct. a. c. în frunța noastră parohie de pe valea Arieșului-mare, în *Săcătura*.

Dupăcum anunțase la timpul său ordinul P. On. Of. Protopopesc, la orele 3 d. m. preoții tractului dimpreună cu păr. protopop Sorin I. Furdul sosesc la locuința preotului local G. Scrob. De acolo la orele 3 $\frac{1}{2}$ plecăm cu toții „în corpore“ la sf. Biserică unde păr. protopop servește un Te-Deum și invocarea Duhului Sfânt în timp ce preoții iau loc la ambele strane. După terminarea serviciului divin d-nul protopop printr'o scurtă cuvântare în care arată rostul conferințelor noastre preoțești și partea de contribuție a preoților în slujba misionarismului ortodox, declară conferința deschisă și roagă preoții să treacă în edificiul școlii din loc.

Acolo urmează cetirea apelului nominal al preoților; se constituie apoi biroul, având ca președinte pe P. On. Protopop, iar ca secretar al ședinței și raportor la „Renașterea“ pe subsemnatul.

Președintele invită pe pr. Dragomir-Certege a-și ceti subiectul avut „Sfatul păcii“. Sf. Sa stărue ca noi să căutăm a feri credincioșii de a alerga pentru orice fleac la ușile advocaților și prin înființarea acestei societăți să exercităm asupra lor o înrâurire binefăcătoare și pașnică. Iau cuvântul pr. M. Nicola-Arada și C. Palade-Câmpeni II., declarând lucrarea de reușită. Urmează apoi cetirea conferinței „Oastea Domnului“ de pr. I. Todea sen. (Arieșeni) a cărei magistrală compunere a hotărât plenul ca să propună superiorilor — dacă fi-rește se va afla de bună — publicarea în „Renașterea“. Pr. Palade și subsemnatul cetesc lucrările lor despre „Soc. adultă a tinerimei Sf. Cheorghe. Intâiul stăruește în lucrarea sa asupra catehizației, iar al II-lea propune ca tineretul să fie adus într'o situațiune morală mai înaltă, a cărei rezultat să fie o generațiune cu sănătate deplină sufletească și trupească. Pr. Scrob iun. și Todea iun. își cetesc lucrările despre „Reuniunea de femei“ iar pr. Săndulescu subiectul intitulat „Soc. Temperanța“, care lucrări toate au fost pregătite bine și în mod atrăgător.

A doua zi dimineața la orele 8 în continuarea conferinței păr. protopop dă cetire mai multor ordine al Ven. Cons. Eparhial; plecăm apoi cu toții la sf. Biserică unde servește un sobor de 7 preoți în frunte d. protopop. Restul preoților cântă la ambele strane. După priceasna cântată cu nespustalent și farmec de pr. prot. („Spune-mi Doamne ce este omul“), urmează predica pr. Nicola-Arada care pleacă dela citatul din Mat. 28, 18—20. „Mergând învățați toate neamurile“. Stărue ca noi fiind urmași ai lui Hristos să ascultăm și să învățăm numai învățătura cea adevărată care singură ne va duce atât la mântuirea sufletească, dar și la înflorirea noastră ca popor românesc. Urmează apoi sfințirea apei și sf. Maslu pentru credincioși. La urmă păr. protopop în cuvinte bine simțite arată credincioșilor scopul pentru care noi preoții acestui tract am venit în mijlocul

lor, accentuând că pentru a ne fi ajuns scopul dorit — mântuirea sufletească — trebuie ca cele auzite să intre la inima fiecărui și acolo să prindă rădăcină, aducând apoi roade însutite. Răspunde pr. locului mulțumindu-ne pentru oboseala ce am luat de-a veni dela mari depărtări până în această parohie, spre a răspândi în suflete bucurie și lumină.

După ce luăm masa la părintele din loc, se îndreaptă fiecare din noi spre satul său, având în suflet bucuria cea mai mare ce poate exista pe acest pământ, bucuria ce-o dă conștiința datoriei împlinite.

Pr. Radu N. Butelanc.

CRONICĂ

AVIZ! Preoții noștri sunt invitați să reclame dela consiliul eparhial orice drepturi ar avea restante din anul 1930, până cel mult la 25 Noemvrie a. c., pentru că după 5 Decemvrie nu se mai poate face nici o ordonanțare în contul bugetului pe 1930.

Consiliul eparhial.

Congresul Asociațiunii „Andrei Șaguna“ a preoților din Mitropolia Ardealului s'a ținut la Brașov în zilele de 11 și 12 Nov. c. Raport amănunțit urmează în numărul viitor.

Deschiderea cursurilor facultății de teologie din București, s'a făcut cu deosebită solemnitate în ziua de Luni 11 Nov. c., în prezența I. P. Sf. Sale Patriarhului Miron Cristea. După slujba sfințirii apei, pr. I. Popescu-Mălăiești, decanul facultății a arătat progresul realizat de facultate, care dela 90 studenți, câți avea acum 20 de ani, a ajuns astăzi la 1280, fiind cea mai populată facultate teologică din lume. — I. P. Sf. Patriarh în cuvântarea rostită a îndemnat pe elevi la muncă stăruitoare, să se înarmeze cu toate armele științei teologice și universale. Trebuie să aibă încredere deplină în viitorul bisericii și al neamului. — Dl rector N. Iorga a spus: La facultatea de teologie nu se vânează slujbe, nu se formează cariere. Trebuie convingere sufletească; cine crede rămâne, cine nu se duce. Feriți-vă de un fals misticism, care se prezintă ca sentiment religios, un misticism, care e în afară de realitatea și construcția religiei

noastre. Ortodoxismul nostru este interpretarea cu sufletul național al dogmelor religiei răsăritene. Ii sfătuește să se ferească de modernism. — Ca încheiere pr. prof. P. Vintilescu a ținut prelegere despre „Valoarea socială a liturghiei creștine ortodoxe“.

Adunarea generală a Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român „Astra“, s'a ținut în zilele de 12 și 13 Nov. c., la Caransebeș, în prezența M. S. Regelui Carol II. — Dare de seamă urmează în numărul proximo.

Pentru muzeul eparhial am primit dela of. prot. al Ungurașului, o pravilă dela 1652 și un act vechiu dela parohia Roșia.

Din Gherla ne vine știrea că în urma insistențelor depuse de preotul G. Straja, Consiliul comunal cu mare greu a hotărât să voteze și pentru biserica noastră un ajutor de vre-o 10 mii, bineînțeles după ce a votat o sumă egală și bisericii unite de acolo. Unele gazete spun că bisericilor minoritare au votat un ajutor total de 60 mii Lei, ceea ce dacă e adevărat atunci merită vestejit consiliul comunal gherlan, ca lipsit de orice simț de dreptate și echitate. Deltfel mentalitatea domnilor consilieri comunali din Gherla o cunoaștem din atitudinea ce au avut-o în chestia locului de biserică, care nici azi nu e rezolvată.

Organizarea vieții monahale în Ardeal. — Cetim în ziarul „Universul“ următoarele: Mănăstirile din Ardeal fiindcă erau cuiburi de românism, au fost desființate treptat. Unele au fost distruse cu tunurile din ordinul Mariei Tereza. Acum, se fac stortări pentru reîntemeierea acestor mănăstiri atât de scumpe poporului care găsea în ele alinarea suferințelor lui. Una din aceste mănăstiri de curând organizată este mănăstirea „Sf. Ilie Prorocul“ din comuna Toplița-Română jud. Mureș. Pentru buna ei funcționare ministerul instrucțiunii a dispus ca în bugetul anului viitor să fie înscrise sumele necesare pentru un stareț, trei ieromonahi, un diacon, doi călugări, doi cântăreți și un econom. Acest început de viață monahală în spiritul tradițional al bisericii noastre, va bucura populațiunea satelor din jud. Mureș.

PARTEA OFICIALĂ

CONSILIUL EPARHIAL ORT.-ROM. DIN CLUJ

Nr. 7757—1930.

COMUNICAT OFICIAL

Suntem informați că unii preoți nu observă ordinea tipiconală la cetirea sf. evanghelii în Duminecile de peste an. Prin aceasta îndrumăm preoțimea să se țină strict de rânduelile tipiconale așa după cum sunt indicate în tabelele dela sfârșitul evangheliilor, precum și în calendarul eparhiei noastre.

Cluj, la 10 Nov. 1930.

Consiliul eparhial.

Nr. 1051—1930.

(40) 2—2

CONCURS

Pentru întregirea postului de *capelan* permanent pe lângă oficiul parohial și protopopesc din *Turda*, în conformitate cu înalta rezoluție a Veneratului Consiliu eparhial dela 19 Sept. a. c. Nr. 6414 și a aprobării Domnului Ministru al Cultelor dela 22 Febr. 1928 Nr. 5020, se publică concurs cu termen de 20 zile dela întâia publicare în „Renașterea“.

Beneficiile împreunate cu acest post sunt:

1. Dotațiunea dela stat, conform cvalificațiunei.
2. Locuință în natură, confortabilă, dela parohie.
3. Sesiune parohială 30 jug., deocamdată în arendă forțată din reforma agrară, într'un complex.
4. Jumătate din venitele stolare și regulamentare pentru funcțiunile preoțești și protopopești îndeplinite de capelan.
5. Onorariile pentru serviciile făcute la spitalul județan, la penitenciarul Tribunalului și pentru catehizarea elevilor dela școalele de meserii, agricultură și horticultură și școalele primare, întrucât se vor lua în buget.

Obligația capelanului va fi să colaboreze permanent în cancelaria protopopească și să substituie pe protopop în toate agențele oficiale.

Reflectanții cu cvalificațiune pentru parohii de clasa I, își vor înainta cererile instruite în ordine Ven. Consiliu eparhial din

Cluj, care va numi pe capelan în conțelegere cu reprezentantul oficiului protopopesc din Turda.

Turda, la 25 Octomvrie 1930.

Oficiul protopopesc.

Iovian Murășianu, protopop.

Nr. 429—1930.

(39) 3—3

CONCURS

Pentru ocuparea postului de paroh în parohia *Poiana-Ampoiului*, prot. Alba-Iulia, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Renașterea“.

Venitele împreunate cu acest post sunt:

1. Salar dela stat.
 2. Casă parohială corespunzătoare, cu o grădină de 1400 stângini.
 3. Sesiune parohială de cca 2 jug. arător și 400 stg. fânaț, precum și folosirea alor două cimitire.
 4. Venitele stolare obicinuite.
 5. Câte o ferdelă de cucuruz dela cca 100 familii.
 6. Folosirea alor 5 jug. pădure, ce se va delimita din pădurea bisericii.
- Parohia are comunicație bună cu trenul și cu autobusele spre Alba-Iulia și Zlatna. Reflectanții la acest post își vor înainta cererile de concurs însoțite de documentele prescrise Oficiului protopopesc al tractului Alba-Iulia și în termenul deschis, cu avizul nostru, se vor prezenta în parohie în vre-o Duminecă sau sârbătoare, spre a face cunoștință cu poporul.

Concurenții vor avea să prezinte Oficiului nostru și un act de învoire dela P. Sf. Sa Episcopul nostru Nicolae Ivan.

Alba-Iulia, la 12 Octomvrie 1930.

Oficiul protop. în conțelegere cu Consil. parohial.

Alexandru Baba, protopop.

AVIZ!

Cu onoare aduc la cunoștința on. preoțimi și organe parohiale, că începând cu 1 Ianuarie c., în prăvălia mea din Cluj, Str. Iuliu Maniu nr. 7, se vor afla de vânzare în rate și ICOANE SFINTE, frumos încadrate. Icoanele încadrate vor fi expuse în permanență, fiecare având indicat și prețul.

 Cu stimă MIHAIL SOMLYAI
aurar.

(1) 11—12